

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Produktnamn:

Ekomix 1091

Kemisk

benämning:

Vattenlösning innehållande Polyaluminiumklorid och Järn (III) klorid.

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från.

Användningsområde: Kemikalie för vattenrening

Användningar som det avråds ifrån: Inga kända

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Leverantör: Feralco Nordic AB
Lilleviksvägen
294 35 Sölvesborg SWEDEN

Tel: +46 (0)456-156 16

Fax: +46 (0)456-199 35

E-mail: info.se@feralco.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Nödtelefonnummer: 020-996 000 (nationellt)
+46(0) 8 33 70 43 (internationellt)

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Blandningens fysikaliska faror och dess faror för människors hälsa och miljön har bedömts och/eller blandningen har testas för dessa faror och klassificeringen är följande.

Klassificering enligt förordningen (EG) nr 1272/2008 och ändringar i den:

Fysikaliska faror: Korrosivt för metaller; Kategori 1 H290 – Kan vara korrosivt för metaller

Hälsosfaror: Allvarlig ögonskada/ögonirritation; Kategori 1 H318 – Orsakar allvarliga ögonskador

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning enligt förordningen (EG) nr 1272/2008 och ändringar i den.

Faropiktogram

Signalord

Fara

Farliga ämnen som måste listas på etiketten

CAS-nr	Ämne
1327-41-9	Polyaluminiumklorid
7705-08-0	Järn (III) klorid

Faroangivelser

H290	Kan vara korrosivt för metaller
H318	Orsakar allvarliga ögonskador

Skyddsangivelser

P280	Använd skyddshandskar/skyddsglasögon/ansiktsskydd
P305 + P351 + P338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P264	Tvätta huden grundligt efter användning.

2.3 Andra faror

Övriga farliga egenskaper:	Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor. I kontakt med oädla metaller (tex aluminium, järn, zink och dess legeringar) bildas vätgas som tillsammans med luft kan bilda explosiva blandningar, sk. knallgas.
-----------------------------------	---

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR**3.2 Blandningar**

Farliga ämnen	%	EG-/CAS-nr REACH reg.nr	Klassificering EU 1272/2008
Polyaluminiumklorid	32-34	215-477-2 1327-41-9 01-2119531563-43-0020	Met. corr. 1;H290 Eye. dam.1;H318
Järn (III) klorid	2-3	231-729-4 7705-08-0 01-2119497998-05-0021	Met. Corr. 1; H290 Acute Tox. 4; H302 Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318
Ytterligare information:		Se rubrik 16 - ANNAN INFORMATION för fullständig lydelse av H-fraser nämnda under denna rubrik.	

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN**4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen**

Inandning:	Flytta den skadade till frisk luft om irritation eller andningssvårigheter uppstår. Kontakta läkare om symptom uppstår eller kvarstår.
Kontakt med hud:	Skölj huden med vatten/duscha, använd hudkräm vid behov. Tag av nedstänkta kläder och tvätta före återanvändning. Kontakta läkare om irritation utvecklas och består.
Kontakt med ögonen:	Skölj omedelbart med mycket vatten i flera minuter, håll ögonlocken brett isär. Ta ur linser om det går lätt. Fortsätt att skölja. Kontakta läkare.
Förtäring:	Skölj munnen med vatten och drick sedan mycket vatten. Ge aldrig någonting genom munnen till en medvetslös person. Kontakta genast läkare om stora mängder svalts.
Anmärkningar till läkare:	Behandlas symptomatiskt.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Symptom: Kan ge allvarlig ögonskada.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som krävs

Behandling: Behandlas symptomatiskt

5. BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

Allmänna brandfaror: Utgör ingen brandrisk. Icke brännbar substans.

5.1 Släckmedel

Brandsläckningsmedel: Bestäms av omgivande material/produkter.

Olämpligt släckningsmedel: Inget känt.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Särskild exponeringsrisk: Saltsyraångor kan avges vid upphettning och termiskt sönderfall.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Speciell skyddsutrustning: Använd tryckluftsapparat och skyddskläder vid släckning av brand. Exponering för sönderfallsprodukter kan vara hälsoskadlig.

Ytterligare information: Förorenat släckvatten skall samlas upp separat, får ej tillföras avloppet.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Se hänvisning under 6.4.

Vid utsläpp till mark eller vatten kontakta räddningstjänsten/lokala myndigheter. Håll obehörig personal på avstånd. Vidrör inte spill av materialet och gå inte genom det.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra fortsatt läckage eller spill. Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem. Undvik utsläpp i avlopp, vattendrag eller på marken och i vattenmiljön.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Begränsa och samla upp spill med material som vermiculit, sand, jord eller annat inert material. Placera i behållare för senare avfallshantering. När materialet samlats upp kan området spolas med vatten. Håll aldrig tillbaka spill i originalförpackning för återanvändning.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Personliga skyddsåtgärder: Se rubrik 8 - BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD.

Avfallshantering: Se rubrik 13 - AVFALLSHANTERING

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Hantering: Arbetsplats och arbetsmetoder utformas så att direkt kontakt med produkten förhindras eller minimeras. Materialet får ej komma i kontakt med ögonen. Sörj

för god ventilation. Undvik spill och förhindra att produkten når avloppet. För personligt skydd se rubrik 8 – BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN /PERSONLIGT SKYDD

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagring: Lagra produkten i originalförpackning eller i en behållare av polyeten, glasfiberarmerad polyester (FRP) eller med invändig PVC-beläggning.

Material som skall undvikas: Undvik de flesta metaller, särskilt oädla metaller och dess legeringar.

7.3 Specifik slutanvändning

Ingen information tillgänglig

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/ PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden: SE: NGV – 1 mg/m³ (lösliga föreningar som Al) ; UK (EH40): 2 mg/m³ (Aluminium salt lösligt)

Härledd nolleffektnivå (DNEL)

Komponenter	Typ	Väg	Värde	Form
Polyaluminiumklorid (1327-41-9)	Industri	Inandning	20,2 mg/m ³	Långvariga systematiska effekter
	Konsument	Oral	3,4 mg/kg kroppsvikt/dag	Långvariga systematiska effekter
Järn (III) Klorid (7705-08-0)	Industrin	Dermal	0,57 mg/kg kroppsvikt/dag	Som Fe
		Inandning	2,01 mg/m ³	Som Fe
	Konsument	Dermal	0,29 mg/kg kroppsvikt/dag	Som Fe
		Inandning	0,5 mg/m ³	Som Fe
		Oral	0,29 mg/kg kroppsvikt/dag	Som Fe

Uppskattad nolleffektkoncentration (PNEC)

Komponenter	Typ	Väg	Värde	Form
Polyaluminiumklorid (1327-41-9)	Inte tillämpligt	STP	20 mg/l	
		Vatten	0,3 µg/l	sötvatten
Järn (III) Klorid (7705-08-0)	Inte tillämpligt	Jord	55,5 mg/kg	torr
		Sediment	49,5 mg/kg	Sötvatten
		STP	500 mg/l	

8.2 Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska åtgärder: Sörj för god ventilation i arbetsområdet.

Ögonskydd: Använd skyddsglasögon/ansiktsskydd. Tillgång till ögonspolning skall finnas.

Handskydd: Använd PVC, Neopren- eller nitrilgummihandskar (enligt EN 374).

Hudskydd: Skyddskläder rekommenderas. Tvätta nedstänkta kläder före återanvändning.

Andningsskydd: Ej tillämpligt under normal arbetsförhållanden. Vid bildning av aerosoler eller dimma använd halvmask med partikelfilter P2.

Begränsning av miljö-exponering: Undvik utsläpp till miljön. Informera berörda myndigheter vid utsläpp.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER**9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper**

Utseende:	Vätska
Färg:	Klar brun-gulaktig
Lukt:	Svag lukt
Lukttröskel:	Ingen information tillgänglig
pH:	< 2 (värde med konventionell mätmetod; särskild metod krävs för korrekt värde då pH > 2 erhålls, se annan information)
Smältpunkt/frys punkt:	< - 20°C
Initial kok punkt och kokpunktsintervall:	>100°C
Flampunkt:	Inte tillämpligt
Avdunstningshastighet:	Inte tillämpligt
Brandfarlighet (fast form, gas):	Inte tillämpligt
Övre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:	Inte tillämpligt
Ångtryck:	Inte tillämpligt
Ångdensitet:	Inte tillämpligt
Relativ densitet:	Inte tillgänglig
Löslighet:	Blandbar (vatten)
Fördelningskoefficient (n-oktanol/vatten):	Inte tillämpligt
Självantändningstemperatur:	Inte tillämpligt
Sönderfallstemperatur:	Inte tillämpligt
Viskositet:	< 20mPa.s (20 °C)

9.2 Annan information

På grund av sin höga jonstyrka och sammansättning kan produkten inte analyseras med standardiserade vattenanalysetoder. Speciellt utarbetade metoder krävs. Vid beräkning av pH erhålls då >2. Polyaluminiumklorid = aluminiumklorid, basisk = aluminiumhydroxyklorid.

Densitet 1345 – 1395 kg/m³

10. STABILITET OCH REAKTIVITET**10.1 Reaktivitet**

Reagerar med de flesta metaller, speciellt oädla och dess legeringar.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala betingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

I kontakt med oädla metaller bildas vätgas som tillsammans med luft kan bilda en explosiv blandning, sk. "knallgas.

10.4 Förhållanden som skall undvikas

Inga vid normala förhållanden. Utsatt inte för temperaturer över 50°C. Termisk sönderdelning kan ske över 200°C.

10.5 Oförenliga material

Denna produkt kan reagera med starkt reducerande och oxiderande medel.

10.6 Farliga sönderfallsprodukter

Inga farliga reaktioner kända under normala användningsförhållanden. Termisk sönderdelning kan leda till utsläpp av irriterande gaser och ångor. Väteklorid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Akut toxicitet: Inte klassificerad

Komponenter	Akut	Art	Testresultat
Järn (III) klorid (CAS 7705-08-0)	DermaL LD50	Råtta	>= 2000 mg/kg
	Oral LD50	Mus	1300 mg/kg
	Subkronisk		
	Oral		
	NOAEL	Råtta	277 – 314 mg/kg bw/dag
	(Nivå där ingen skadlig effekt observeras)		
Polyaluminiumklorid (CAS 1327-41-9)	DermaL LD50	Råtta:	>= 2000 mg/kg kroppsvikt
	Inandning LC50	Råtta	> 5 mg/l, 4 tim. liknande ämne
	Oral LD 50	Råtta:	>= 2000 mg/kg kroppsvikt

Produktbedömningar kan baseras på ytterligare komponentdata som inte visas.

Frätande/irriterande på huden: Långvarig och upprepad kontakt kan torka ut huden och orsaka irritation. Kan ge hudirritation hos känsliga personer.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation: Kan orsaka allvarliga ögonskador

Hudsensibilisering: Klassificering inte möjlig då data saknas helt eller delvis.

Luftvägssensibilisering: Klassificering inte möjlig då data saknas helt eller delvis.

Mutagenitet i könsceller: Klassificering inte möjlig då data saknas helt eller delvis.

Cancerogenitet: Klassificering inte möjlig då data saknas helt eller delvis.

Reproduktionstoxicitet: Klassificering inte möjlig då data saknas helt eller delvis.

Specifik organtoxicitet enstaka exponering: Klassificering inte möjlig då data saknas helt eller delvis.

Specifik organtoxicitet upprepad exponering: Klassificering inte möjlig då data saknas helt eller delvis.

Fara vid aspiration: Klassificering inte möjlig då data saknas helt eller delvis.

Annan information: Kan orsaka smärta i sår. Erfarenhet från personer som hanterar produkten, visar att produkten också har en uttorkande effekt på huden. Långvarig exponering kan orsaka effekt liknande eksem.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

Produkt	Art	Testresultat
Ekomix 1091 (CAS Blandning)		
<u>Akvatisk</u> Fisk	LC50 Fisk	451,1111 mg/l 96 h Beräknad

Kräftdjur	EC50	Daphnia	233,3333 mg/l, 48 h Beräknad
Komponenter		Art	Testresultat
Polyaluminiumklorid (1327-41-9)			
<u>Akvatisk</u>			
Fisk	EC50	Danio (Danio)	>=0,3587 mg/l (Al), 96 h semistatisk
	LC10	Danio (Danio)	> 0,58 mg/l (Al) 96 h statisk
	NOEC	Brook trout (Salvelinus fontinalis)	13 µg/l (Al), 60 dagar semistatisk
Kräftdjur	EC50	Daphnia	77-126 mg/l, 48 h semistatisk 0,212 – 1,26 mg/l (Al), 48 h statisk
Järn (III) klorid (7705-08-0)	LC50	Lepomis macrochirus	20,3 mg/l, 96 h som Fe
	NOEC	Lepomis macrochirus	17,98 mg/l som Fe

Produktbedömningar kan baseras på ytterligare komponentdata som inte visas.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Produkten består uteslutande av oorganiska föreningar som inte är biologiskt nedbrytbara. Metoderna för att bestämma den biologiska nedbrytningen är inte tillämpbara på oorganiska ämnen.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Ej tillämpligt.

12.4 Rörlighet i jorden:

Produkten kan blandas med vatten. Kan spridas i vattenmiljön

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Ej tillämpligt.

12.6 Andra skadliga effekter:

Produktens pH-sänkande egenskap kan vara farlig och hämmande för vattenlevande organismer. Mängden alger minskar betydligt vid pH <6. I pH-intervallet ca 5-5,5 kan aluminiumjoner vara skadliga för laxfiskar.

Aluminiumsalter bör därför inte släppas ut i vattendrag på ett okontrollerat sätt och pH-svängningar runt 5-5,5 bör undvikas. Runt det neutrala pH-värdet är aluminiumsalter inte skadliga för fisk.

Får inte tömmas i avlopp, på marken eller i vattendrag.

Miljöfara kan inte uteslutas i händelse av oprofessionell hantering eller destruktion.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produktavfall: Klassad som farligt avfall. Bortskaffas i enlighet med gällande bestämmelser (lokala, regionala, nationella, internationella). Skaffa råd från lokala myndigheter.

Emballageavfall: Avfallshantering i överensstämmelse med gällande bestämmelser (lokala, regionala, nationella, internationella). Skaffa råd från lokala myndigheter. Före lämnande av plastförpackning till återvinning rekommenderas att produktrester avlägsnas genom att skölja den tömda förpackningen tre gånger med vatten. Använd om möjligt sköljvattnet i den process produkten in

går. Ställ förpackningen upp och ner för avrinning. Lämnas med korken avtagen. Om förpackningen är tömd men ej rengjord skall varningar enligt etikett följas.

**Bortskaffningsmetoder/
Information**

Kontaminera inte mark eller vatten. Avled inte produkt till avlopp. Avfallskod enligt avfallsförordningen skall tas fram av användaren beroende på hur produkten har använts. Genom diskussion mellan användare, tillverkare och avfallsföretaget kan avfallskoden tas fram.

14. TRANSPORTINFORMATION

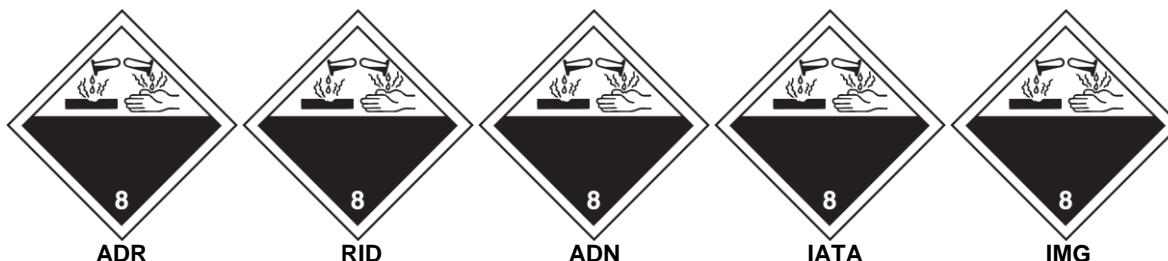
14.1 UN-nr:

UN-nummer 3264

14.2 Officiell transportbenämning

Transportbenämning: FRÄTANDE SUR OORGANISK VÄTSKA; N.O.S (Polyaluminiumkloridlösning)
Proper shipping name: CORROSIVE LIQUID, ACIDIC INORGANIC, N.O.S (Polyaluminium chloride solution)

Regelverk	14.3 Faroklass	14.4 Förpackningsgrupp	14.5 Vattenförorenande ämnen (miljöfaror)	Tunnelrestriktionskod
ADR/RID (Väg/järnväg)	8; Kod C1	III	Nej	(E)
IMDG (Sjö)	8; EmS: F-A, S-B	III	Nej	-
IATA/ICAO (Flyg)		III	Nej	-
ADN	8	III	Nej	-

(Faro nr 80)

(ERG Kod: 8L)
Passagerar- och fraktflygplan
Endast fraktflyg:
Tillåtet

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Ingen information tillgänglig

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ingen information tillgänglig

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö.

Andra föreskrifter: Ungdomar under 18 år får inte arbeta med denna produkt enligt det gällande EU direktivet 94/33/EG om skydd av minderåriga i arbetslivet.

Omfattas för övrigt ej av föreskrifter som ej har angetts tidigare i säkerhetsdatabladet.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Kemikaliesäkerhetsbedömning En kemikaliesäkerhetsbedömning har gjorts som en del av underlaget för registrering i REACH.

Internationella förteckningar

Land/länder eller region	Lista	Listad (Ja/Nej)*
Australien	Australiens förteckning över kemiska ämnen (AICS)	Ja
Kanada	Förteckning över inhemska ämnen (DSL)	Ja
Kanada	Förteckning över icke-inhemska ämnen (NDSL)	Nej
Kina	Förteckning över befintliga kemiska ämnen i Kina (Inventory of Existing Chemical Substances in China, IECSC)	Ja
Europa	Europeisk förteckning över nya och befintliga kemikalier (EINECS)	Ja
Europa	Europeisk förteckning över anmälda kemiska ämnen, ELINCS (European List of Notified Chemical Substances)	Nej
Japan	Förteckning över befintliga och nya kemiska ämnen (Inventory of Existing and New Chemical Substances, ENCS)	Ja
Korea	Befintlig kemisk lista, ECL (Existing Chemicals List)	Ja
Nya Zeeland	Nya Zeeland-förteckning	Ja
Filippinerna	Filippinsk förteckning över kemikalier och kemiska ämnen (PICCS)	Ja
USA och Puerto Rico	Kontrollakt med förteckning över giftiga ämnen (TSCA)	Ja

*Ett "Ja" anger att denna produkts alla beståndsdelar uppfyller inventerierkraven som ställs av jurisdiktionslandet/-länderna

16. ANNAN INFORMATION

Revisionsinformation:	Säkerhetsdatabladet omarbetat enligt EU förordning 1907/2006, 453/2010 (REACH) med klassificering enligt CLP förordningen (EG) 1272/2008.
Hänvisning till litteratur:	GOST 303333 - 2007 - Säkerhetspass för kemikalieproduktion Allmänna krav
Information om bedömningsmetod för klassificering av blandningen	Klassificeringen för hälso- och miljöfaror har härletts med en kombination av beräkningsmetoder och testdata om sådana finns
H-frasers fullständiga text	H302 – Skadlig vid förtäring H315 – Irriterar huden
Användning:	Endast för industriell användning.
Utbildningskrav:	Som för alla farliga kemikalier, skall all hantering utföras korrekt och varsamt av utbildad personal.
Friskrivningsklausul:	De uppgifter som anges i detta Säkerhetsdatablad relaterar endast till denna specifika produkt och gäller inte om produkten används tillsammans med andra ämnen i någon annan process. Uppgifterna är de mest välunderbyggda och kända, som vi har vid detta tillfälle då informationen publiceras. Informationen skall inte betraktas som en ansvarsförbindelse eller garanti i varje enskilt fall. Det är användarens ansvar att övertyga sig själv om att produkten används i sitt rätta sammanhang.